

دکتر حامد واعظزاده خراسانی، فعال سیاسی در نامه‌ای خطاب به رئیس جمهور دولت چهاردهم؛

هشدار درباره فتنه اخیر و درخواست برای تشکیل «کمیته حقیقت‌یاب» در پی حوادث دی‌ماه ۱۴۰۴

دکتر حامد واعظزاده خراسانی، فعال سیاسی در نامه‌ای خطاب به مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور، با اشاره به وقایع «تلخ و ناگوار» دی‌ماه ۱۴۰۴، خواستار اقدام عاجل برای شکستن «چرخه معیوب» خشونت و بی‌اعتمادی میان حاکمیت و مردم شد.

به گزارش پایگاه خبری گزارش خبر، حامد واعظزاده خراسانی، فعال سیاسی، در نامه‌ای خطاب به مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور، با اشاره به وقایع «تلخ و ناگوار» دی‌ماه ۱۴۰۴، خواستار اقدام عاجل برای شکستن «چرخه معیوب» خشونت و بی‌اعتمادی میان حاکمیت و مردم شد.

واعظزاده در این نامه که بهمن‌ماه ۱۴۰۴ نوشته شده، با استناد به تجربه زیسته خود از سال‌های انقلاب، ابعاد این فاجعه را بی‌سابقه خوانده است. او با اشاره به آمار جانباختگان در شهر مشهد می‌نویسد: «تعداد کشته‌های ۱۸ و ۱۹ دیماه ۱۴۰۴ در شهر مشهد مقدس چند برابر کشته‌های ۹ و ۱۰ دی‌ماه سال ۵۷ این شهر است که خود از نزدیک در آن سال‌ها شاهد بوده‌ام... اما همین تعداد نیز در نهایت منجر به سقوط رژیم طاغوت گردید! فاعتبروا یا اولی الابصار.»

متن این نامه به شرح زیر است:

حضورمحترم ریاست جمهوری اسلامی ایران
برادر گرامی و متعهد و مکتبی جناب آقای دکتر پزشکیان
با سلام و تحیات الهی

همانطور که مستحضردید وقایع بسیار تلخ و ناگوار اعتراضات اخیر که متأسفانه منجر به فاجعه بی سابقه اغتشاشات ۱۸ و ۱۹ دی ماه گردید موجب شکاف عمیقی در بدنه ملت شده است.

چنانچه در اسرع وقت برای ترمیم این زخم عمیق و جانکاه چاره‌ای نگردد این زخم تبدیل به دملی چرکین خواهد گردید که دیگر راه علاجی برای آن میسر نخواهد بود و هیچ دارویی آن را التیام نخواهد داد و اگر چنین شود بزودی بحرانهایی وسیعتر و عمیق‌تر از دل آن زاییده خواهد شد.

چنانچه حوادث سالهای ۷۸، ۸۸، ۹۸ و نهایتاً ۴۰۱ به حال خود رها نمی‌گردید و درموقع خود با خردمندی درمان می‌گردید و شجاعت پذیرش خطاها را داشتیم امروز در این وضعیت نبودیم.

آقای رئیس جمهور!

چنانچه خواهان پیشگیری از حوادث مشابه در آینده هستید باید برای اعتراضات مردم و متقابلاً نحوه برخورد و مدیریت قانونمند نظام با اعتراضات مردم حاضر در کف خیابان فکری اساسی بکنید.

از این روی لازم است مجلس با دقت تمام نسبت به تدوین و تصویب قانون اعتراضات مبتنی بر حقوق قانونی مردم اقدام نماید و تا این مهم به انجام نرسد نباید انتظار اعتراضات مسالمت آمیز داشت از سوی دیگر اگر چنین میثاقی بین دولت و ملت نباشد باید متأسفانه شاهد حوادثی مثل فاجعه دی ماه باشیم که تعداد کشته‌های آن، ما و جهان را به حیرت واداشته و اسباب همراهی بخشی از جامعه جهانی با ساز ناکوک دشمنان قسم خورده این کشور و ملت را سبب شده است تدبیری عاجل و راه‌گشا بنمایید.

آقای رئیس جمهور!

بدانید بخش بزرگی از مردم روایت دیگری از علت کشته شدن عزیزانشان دارند که باید مورد توجه قرار گیرد و تقلیل علت کشته‌ها به اغتشاشگران و تروریستهای مسلح و عوامل بیگانه درمانگر زخمهای این حادثه نیست چرا که مشاهدات مردم در کف خیابان و روایت آنان چیز دیگری می‌گوید!

درخصوص علت‌های احتمالی این گونه حوادث خوب است از باب تذکر یاد آور شوم رئیس جمهور اسبق درخصوص علت به خشونت کشیده شدن اعتراضات قانونی مردم تحلیلی دارد که طبق آن خشونت هارابه گردن عناصر فاسد خودسر می‌اندازد و سازماندهی اراذل و اوباش را علت تخریب و آتش سوزی اماکن دولتی و مذهبی می‌داند تا فرصت و مجوز برخورد خشن با مردم معترض فراهم شود و اعتراضات سرکوب گردد. البته باید صحت و سقم این نظریه درمورد حوادث دی ماه راستی آزمایی گردد. برای درک بهتر فاجعه رخ داده به عنوان نمونه خوب است بدانید تعداد کشته‌های ۱۸ و ۱۹ دیماه ۱۴۰۴ در شهر مشهد مقدس چند برابر کشته‌های ۹ و ۱۰ دی ماه سال ۵۷ این شهر است که خود از نزدیک در آن سالها شاهد بوده‌ام که به سبب کشتار عظیم مردم (حدود ۶۰ نفر) اما همین تعداد نیز در نهایت منجر به سقوط رژیم طاغوت گردید!

فاعتبروا یا اولی الابصار

همانطور که رهبری فرمودند این فاجعه آخرین از این دست نخواهد بود ، پس باید برای پیشگیری و در صورت وقوع، کنترل قانونمند اینگونه رخدادها فکری کرد در غیر این صورت فاجعه ای رخ میدهد همانند آنچه گذشت بدون تردید مرور زمان نمی تواند پیامدهای عظیم اجتماعی و امنیتی این حادثه را پاک کند و البته علاج نکردن آن مساوی است با شروع اعتراضات و اغتشاشات بعدی کحتما شدیدتر و خونین تر خواهد بود. البته ابتکار اعلام اسامی جان باختگان نشان از تغییر رویکرد دولت و نظام با این واقعه را دارد که درخور تقدیر است اما اعلام اسامی قدم اول پذیرفتن مسئولیت حوادث خونین دی ماه میباشد بنابراین برای جبران خطاهای احتمالی صورت گرفته و خشکانیدن ریشه حوادث مشابه در آینده باید اقدامات پیشگیرانه و اصلاحی درحوزه حکمرانی صورت پذیرد.

علل و پیش زمینه های حوادث دی ماه:

بدون تردید وخامت اوضاع اقتصادی بلکه دقیق تر فروپاشی اقتصادی و نابود شدن سرمایه های مادی مردم و به تبع آن بهم ریختن هنجارهای اجتماعی و مطالبات پاسخ نگرفته و نا امیدی گسترده و نبود چشم اندازی مبنی بر بهبود وضعیت معیشت و نیز افزایش فشارهای خارجی و سایه جنگ از علل و زمینه های فاجعه رخ داده میباشد.

این فاجعه زنگ خطری است که نباید با تکرار روایت های کلیشه ای و موضع گیری های دفعی، از کنار آن گذشت. این حادثه، صرفاً یک «اغتشاش» یا «توطئه دشمن» نیست؛ گرچه دست دشمن هم آشکار است اما نشانه ای از یک زخم کهنه و عفونت کرده در پیکره جامعه است. انکار عمق فاجعه یا تقلیل آن به اقدامات عوامل بیگانه، نه تنها درمانگر نیست، که به وخامت بیشتر اوضاع دامن می زند

و همانند چرخه معیوبی است که باید شکسته شود.

الگویی که در رویدادهای سال های ۷۸، ۸۸، ۹۸، ۴۰۱ و اکنون مشاهده می شود، حاکی از یک چرخه معیوب است که عبارت است از:

ناراضیتی برآورده نشده -> اعتراض مسالمت آمیز یا خیزش جمعی -> برخورد قهری بدون تمایز -> تلفات انسانی -> گزارش دهی غیر شفاف و یک سویه از صداوسیما و برخی نهادها -> انکار یا برچسب زنی به معترضان -> فرسایش بیشتر اعتماد عمومی -> انباشت خشم و ناامیدی. این چرخه، هر بار بخشی از سرمایه اجتماعی نظام را می سوزاند و شکاف عمیق تری ایجاد می کند. همان گونه که برخورد قاطع و شفاف با قتل های زنجیره ای، اعتماد را به دستگاه امنیتی بازگرداند، درمان امروز نیز در «شفافیت»، «عدالت» و «پذیرش خطای ممکن» نهفته است، نه در تشدید رویه های گذشته.

پیامدهای بی عملی یا اقدامات نمایشی:

اگر این بار نیز تنها به پاک کردن صورت مسئله با برچسب «تروریست مسلح» یا تمرکز صرف بر «نفوذ دشمن» اکتفا شود، پیامدهای جبران ناپذیر زیر متصور خواهد بود:

۱. سلب کامل اعتماد:

روایت رسمی، برای بخش بزرگی از مردم، دیگر حتی محل ارجاع نخواهد بود و این بی اعتمادی به همه ارکان نظام تسری خواهد یافت.

۲. بین المللی شدن بحران:

این رویدادها، به ابزاری قدرتمند در دست رسانه ها و دیپلماسی دشمنان تبدیل می شود و هزینه های امنیتی و سیاسی کشور را به شدت افزایش می دهد چنانچه تروریستی قلمداد کردن سپاه پاسداران از نتایج ابعاد و اثرات بین المللی این حادثه است.

۳. زوال اخلاق حکمرانی:

مقایسه تصاویر صحنه های اجساد رها شده و تعداد تلفات این حادثه و نحوه برخورد و مدیریت بحران از سوی نهادهای مسئول در جمهوری اسلامی با رویدادهای مشابه در دیگر مناطق جهان، از سوی افکار عمومی داخلی و بین المللی، وجهه اخلاقی نظام را مخدوش کرده است.

۴. شکاف نسلی و اجتماعی غیر قابل باور:

نسل جوان، دیگر باور نخواهد کرد که نظام بدنبال توسعه و رفاه شهروندان خود میباشد بلکه این تلقی بوجود آمده است نظام همه توان خود را برای بقاء خرج می کند .

پیشنهادهای عاجل و عملی و قدمهای شجاعانه برای عبور از بحران:

۱. تشکیل «کمیته ملی حقیقت یاب» با اختیارات تام:

متشکل از چهره‌های بی‌طرف، معتمد و ملی (مانند علمای بلندپایه، رؤسای پیشین قوا، حقوقدانان صاحب نام، نمایندگان احزاب، نمایندگان خانواده‌های آسیب دیده و ...) برای روشن کردن کامل ابعاد ماجرا. این کمیته باید به تمامی اسناد، تصاویر، گزارش‌های نیروهای امنیتی و درمانی دسترسی داشته و نتیجه را به طور شفاف به اطلاع مردم برساند.

۲. عذرخواهی رسمی و جبران خسارت:

در صورت احرار قصور یا اشتباه از سوی هر نهاد یا فردی، عذرخواهی رسمی و جبران مناسب نسبت به خانواده‌های بی‌گناه آسیب دیده، نه نشانه ضعف، که نشانه اقتدار اخلاقی و مسئولیت‌پذیری نظام است.

۳. تصویب فوری «قانون تجمعات و اعتراضات مسالمت‌آمیز»:

مجلس، با فشار جناب‌عالی، باید پس از ۴۵ سال، قانونی شفاف برای اعتراض تعریف کند تا هم حق قانونی مردم تضمین شود و هم مسیرهای برون‌ریزی ناراضی، از کانال‌های غیرخوشونت‌آمیز هدایت گردد.

۴. آغاز «گفت‌وگوی ملی» بدون ممیزی :

ایجاد فضایی امن برای شنیدن صدای نخبگان، دانشگاهیان، معترضان مسالمت‌جو و اقشار ناراضی، پیش از آنکه ناامیدی، مجال بروز خشونت بیشتری بدهد.

۵. باز اندیشی درالگوی حکمرانی :

اتخاذ سیاستهای اقتصادی ، اجتماعی و آزادیهای سیاسی براساس اندیشه های توسعه محور مبتنی برخواست اکثریت جامعه و نیز اصلاح سیاست خارجی که برتمام شئون زندگی مردم سایه افکنده است.

سخن پایانی

آقای رئیس جمهور، تاریخ قضاوت خواهد کرد. آیا شما رئیس‌جمهوری بودید که در این نقطه عطف، با شجاعت علی‌وار، چرخه معیوب خشونت و بی‌اعتمادی را شکست و با اعتماد به مردم، پایه‌های نظام را مستحکم‌تر کرد؟ یا مانند برخی پیشینیان، با انکار و سخت‌گیری بیشتر، بذر بحران‌های بزرگ‌تر را کاشت؟ صحنه های دلخراش قتل وسوزاندن مدافعان مظلوم میهن ازیک سو وکشتار پرشمار واتفاقی جوانان وفرزندان ملت از سوی دیگر ، حاکی از خشم نهفته وجامعه دوقطبی دارد، اعتراض واغتشاش درهه ۴۰۰ شهر یعنی آتش دراندرون است نه بیرون ، پس درنگ جایز نیست!

هزینه اقدام شفاف و عادلانه امروز، به مراتب کمتر از هزینه انفعال و ادامه این مسیر پرخطر است.

برادر عزیز ؛ این نامه نه برای تضعیف یا تخریب، که از سر دلسوزی عمیق وخیر خواهانه برای نجات آرمان‌های مقدسی نگاشته شده است که همه ما برای اعتلای آن قسم یادکرده ایم و از پس جانهای مقدسی که برای اهتزاز آن پرپر شده است چه اشک‌های ریخته ایم ، پس فرصت را از دست ندهید.

با امید به اقدام عاجل، شجاعانه و خردمندانه شما

برادر و یار دیروز شما
حامد واعظ زاده خراسانی
بهمن ماه ۱۴۰۴